

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS KI SEITZEI • MAAMAR 6

ביאור ולא אבה

An Explanation of “But He Did Not Want”

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

Dedicated in honor of the Rebbe’s father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/ki-seitzei/6/

1 ביאור ולא אבה

An explanation of [the discourse] “But He did not want.”

2 להבין שרש הדברים הנה קוצו של יו"ד רומז לכתר שהוא אהבה מסותרת שבלב כל ישראל

To understand the root of the matters: now, the tip of the yud alludes to Keser (the Crown), which is the hidden love in the heart of every Jew.

והיינו מפני שהיא נלקחה ממקום גבוה מאד נעלה לכך הוא בכל ישראל שהוא ממל' דא"ס שהוא בבחי' עצמי [עצמיות] דא"ס ואינו בגדר ההשגה ולכך היא באה בלב כל ישראל אף מי שאינו יודע

That is, because it was taken from a very high, exalted place, it is therefore in every Jew; for it is from the Malchus (sovereignty) of the Infinite One (Ein Sof), which is in the level of the very essence of the Infinite One and is not within the bounds of comprehension. And therefore it comes into the heart of every Jew, even one who does not know how

להבין כ"כ [כל כך] בשכלו ובינתו ולכן קוצו של יו"ד הוא בחי' רמז בלבד שרומז לא"ס בלבד ברמז בעלמא בלי שום תפיסא

to understand so much with his intellect and understanding. And therefore the tip of the yud is the level of a hint alone, which alludes to the Infinite One only by a mere hint, without any grasp;

כי לית מחשבה תפיסא ביה כלל אלא ברעותא דלבא מקרב איש ולב עמוק ועיין מ"ש בד"ה וישב יעקב.

for “no thought can grasp Him at all,” but only through “the desire of the heart,” from “the inward part of a man, and a deep heart.” And see what is written in the discourse beginning “And Yaakov dwelt.”

3 והיו"ד הוא בחי' חכמה כי חכמה ראשית גילוי ההשגה וההבנה שבבחי' בינה והמשכת החכמה שבבחי'

בינה נקי' נקודה בהיכלא אלא שהחכמה היא בבחי' ההעלם בבחי' ברק המבריק במוח והבינה היא ההשגה באורך וברוחב.

And the yud is the level of Chochmah (wisdom); for Chochmah is the first revelation of the comprehension and understanding that are in the level of Binah (understanding), and the drawing-forth of Chochmah into the level of Binah is called “a point in a palace.” Only, Chochmah is in a state of concealment, the level of a lightning flash that flashes in the mind, while Binah is the comprehension in length and breadth.

4 והנה להיות גילוי אפי' [אפילו] בחי' חכמה עילאה השכל הנעלם מכל רעיון הגם שזה נאמר על הכתר מ"מ גם החכמה הוא בחי' השכל הנעלם מכל רעיון כמ"ש בד"ה לך לך כי

Now, for there to be a revelation even of the level of supernal Chochmah (wisdom), “the intellect hidden from all thought” — although this is said of Keser (the Crown), nevertheless Chochmah too is the level of “the intellect hidden from all thought,” as is explained in the discourse beginning “Lech Lecha” (Go forth) — for

הנה מבריאה ולמטה הוא בחי' גילוי החכמה עד שבא לכלל גילוי בשכל והשגת הנבראים מלאכים ונשמות

from the World of Beriah (Creation) downward there is the level of the revelation of Chochmah, until it comes to be revealed in the intellect and comprehension of the created beings, angels and souls.

אבל באצילות ולמעלה מאצילות לא שייך שם חכמה כלל רק מ"מ הוא מקור לחכמה וזהו ענין חכים

But in the World of Atzilus (Emanation) and above Atzilus, Chochmah does not apply there at all, except that it is nevertheless a source of Chochmah. And this is the meaning of “wise,

ולא בחכמה ידיעא כמ"ש בד"ה פתח אליהו וכדי להיות בחינת גילוי חכמה זו הוא ע"י כמה בחי' צמצומים ואפילו כדי להיות בחינת חכמה סתימאה הוא ע"י צמצום

but not with a known wisdom,” as is explained in the discourse beginning “Patach Eliyahu” (Elijah opened). And for there to be the revelation of this Chochmah, it is through several levels of contractions (tzimtzumim); and even for there to be the level of the hidden Chochmah (chochmah sti-ma'ah), it is through tzimtzum:

דהיינו שבחינת גבורה דע"י [דעתיק יומין] מתלבש בח"ס [בחכמה סתימאה] גבורה הוא בחי' צמצום וכדי שיהיה נמשך משם בחכמה דאצילות הוא ע"י צמצום עצום שנמשך ויורד דרך שערות ומזלות אבא יונק ממזל החי כו'

that is, the level of Gevurah (restraint) of Atik Yomin is en clothed in the hidden Chochmah, and Gevurah is the level of tzimtzum. And for [the light] to be drawn from there into the Chochmah of Atzilus, it is through an immense contraction, in that it is drawn and descends through hairs and mazalos: “Abba is nourished from the eighth mazal,” etc.

ומשל השערות הוא כי השערות יונקין מן המוחין שבראש ע"י שחופף על המוחין הגולגלתא המסתיר ומעלים את המוחין ודרך הגולגלתא צומחין השערות שהם הארה מן המוחין ואין להם ערך ויחוס עם המוחין

And the analogy of the hairs is this: the hairs are nourished from the brain (mochin) in the head by way of the skull (gulgalta) covering over the brain, which hides and conceals the brain; and through the skull the hairs grow, which are a glimmer from the brain, and they have no comparison or relation to the brain,

רק הארה בעלמא כך להיות מלמעלה מהאצי" בחי' האצי" אין ערוך כלל משא"כ מחכמה להיות בינה ומבינה מדות הוא ענין דרך וסדר ההשתלשלות שיש להם יחוס זע"ז [זה עם זה / זה על זה]

only a mere glimmer. So too, for the level of Atzilus to come from above Atzilus, there is no comparison at all; whereas for Chochmah to become Binah (understanding), and for Binah [to become] the emotive attributes (middos), is a matter of the way and order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), in which they have a relation to each other.

אבל מלמעלה מן האצי" להיות אצילות אינו רק דרך הארה כדמיון שערות הראש היוצא דרך הגולגלתא החופפת ומעלמת ומסתרת בחי' ישת חשך סתרו

But for Atzilus to come from above Atzilus is only by way of a glimmer, like the hairs of the head that emerge through the skull, which covers, conceals and hides: the level of "He made darkness His hiding place."

וזהו ה' מלך גאות לבש כמו לבוש המסתיר ומעלים להיות נמשך גאות בחי' השערות כו' כי גאות הם ת"י נימין כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)].

And this is [the meaning of] "Havayah reigns; He is clothed in majesty (gei'us)": like a garment that hides and conceals, so that gei'us, the level of the hairs, may be drawn down, etc. For gei'us is [in numerical value] the 410 strands, as is written in Pri Etz Chaim and in the Likkutei Torah of the Arizal.

5 והנה גילוי בחי חכמה זו הוא בחי צמצום ודין ל"ב אלקים דעובדא דבראשית הם בחי ל"ב נתיבות חכמה שהחכמה מתחלקת לל"ב נתיבות והם בחי צמצום והעלם להיות גילוי ההתפשטות ממלא וסובב

Now, the revelation of this level of Chochmah (wisdom) is the level of tzimtzum (contraction) and judgment: the thirty-two [mentions of the Name] Elokim in the work of creation are the level of the thirty-two paths of Chochmah, for Chochmah divides into thirty-two paths; and they are the level of contraction and concealment, so that there may be a revelation of the expansion of [the light that] fills and encompasses [all worlds] (memalei and sovev).

כי להיות ההתפשטות א"א בלי צמצום כי אפילו כשהושיט אצבעו הקטנה כו' וגם עכשיו כולא קמיה כלא חשיבי

For the expansion is impossible without tzimtzum; for even when He extended His little finger, etc. And even now, "all before Him are considered as nothing,"

אלא שהוא כלא בכף הדמיון ואף גם זאת קמיה דוקא ולא אצלנו אבל אם היה התפשטות עצמותו בלי צמצום והעלם היה לא ממש.

but it is "as nothing," with the kaf of comparison; and even this is specifically "before Him," and not in relation to us. But were there an expansion of His essence without contraction and concealment, it would be literally nothing.

6 ולהיות בחי צמצום והעלם זה הוא ע"י אתערותא דלתתא בטל רצונך כו' כי יש ב' ביטולים האי קוצו של יו"ד למעלה מן הדעת אינו רוצה בטבע ליפרד כו'

And for this level of contraction and concealment to come about, it is through an arousal from below: "Nullify your will," etc. For there are two [kinds of] self-nullification (bittul). The first is [that of] the tip of the yud, above Daas (knowledge): one does not want, by nature, to be separated, etc.

והביטול הב' בחכמה בטל רצונך בחכמה ודעת כי ענין בטל רצונך הוא לברר הטוב מן הרע בחי בירורים ובחכמה אתברירו שע"י החכמה מברר משא"כ בקוצו של יו"ד

And the second self-nullification is in Chochmah (wisdom): "Nullify your will" with Chochmah and Daas. For the meaning of "Nullify your will" is to separate the good from the evil, the level of refinements (beirurim), and "through Chochmah they are refined," for it is through Chochmah that one refines; which is not so with the tip of the yud,

שהוא למעלה מן הדעת שם עדיין אין רע כלל ולא שייך שם בירור רק מעה"ד [מעץ הדעת] טו"ר [טוב ורע] כו'

which is above Daas: there, there is as yet no evil at all, and refinement does not apply there; [it applies] only from the Tree of Knowledge of good and evil, etc.

וע"י ביטול זה שבאתערותא דלתתא שהוא סילוק עצמותו נעשה בחי' ביטול וסילוק מלמעלה להיות בחי' העלם והתלבשות האור ה' מלך גאות לבש ובחי' עתיק יומין שהוא כענין המעתיק הרים והמתנשא מימות עולם כדי שיהיה התהוות כו'

And through this self-nullification in the arousal from below, which is a withdrawal of one's own self, there is brought about from above a level of nullification and withdrawal, so that there is the level of concealment and the enclothing of the light — "Havayah reigns; He is clothed in majesty" — and the level of Atik Yomin, which is like the matter of "Who removes (ha-ma'tik) mountains" and "Who is exalted from the days of old," so that there may be a coming-into-being, etc.

[ועמ"ש בד"ה צאינה וראינה שלהיות המשכת הרצון מא"ס ב"ה זהו הנק' ביטול וסילוק עצמותו כביכול שמצד עצמו הרי אם צדקת מה תתן לו כו']

(And see what is written in the discourse beginning "Go forth and see," that for there to be a drawing-down of the will from the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, this is what is called the nullification and withdrawal of His essence, as it were; for from His own standpoint, "If you are righteous, what do you give Him?" etc.

ולכן י"ל [יש לומר] שע"י הביטול רצון בנפש שבבחי' קש"י [קוצו של יו"ד] ממשיכים להיות המשכת הכתר ורצון עליון והיינו ע,י בחי' עתיק יומין כ"ו וע"י הביטול רצון שבחכמה ממשיכים להיות גאות לבש שיומשכו בחי' השערות.

Therefore it can be said that through the nullification of will in the soul that is at the level of the tip of the yud, one draws down the drawing-forth of Keser (the Crown) and the supernal will, that is, through the level of Atik Yomin, etc.; and through the nullification of will that is in Chochmah, one draws down "He is clothed in majesty," so that the level of the hairs may be drawn down.

7 ועמשי"ש [ועיין מה שכתוב שם] בענין ביטול שבבחי' נעשה ושבבחי' נשמע וזהו כענין קש"י [קוצו של יו"ד] ויו"ד כו'. והה' הוא ענין ההתפשטות באורך ורוחב ממלא וסובב הוא בחי' בינה תשובה עילאה

And see what is written there on the self-nullification of the level of “we will do” and of the level of “we will hear”; and this is like the matter of the tip of the yud and the yud, etc.) And the hei is the matter of the expansion in length and breadth, [the light that] fills and encompasses [all worlds] (memalei and sovev): it is the level of Binah (understanding), the higher teshuvah (return),

שהוא בחי' התפשטות שכלב שמבחי' ברק גילוי החכמה שהוא בחינת צמצום ונעשה אח"כ התלהבות והתלהטות הלב כו'

which is the level of the expansion in the heart: from the level of the lightning flash of the revelation of Chochmah (wisdom), which is the level of contraction, there afterwards comes about the fervor and blaze of the heart, etc.,

ושמחה שהיא ג, כ התפשטות בלב אם הבנים שמחה וע"י תשובה מלמטה למעלה נעשה למעלה ג"כ התפשטות הגילוי באורך ורוחב ממלא וסובב

and joy, which is also an expansion in the heart: “a joyful mother of children.” And through teshuvah from below upward, there comes about above, too, an expansion of the revelation in length and breadth, [the light that] fills and encompasses [all worlds].

והיינו ע"י ויצעקו בצר להם שהכל מקום צר שאינה אלא הארה מועטת ואפילו ג"ע [גן עדן] ועוה"ב [ועולם הבא] אינו

That is, through “They cried out in their distress (batzar lahem)”: that everything is a narrow (tzar) place, for it is only a scant glimmer; and even Gan Eden and the World to Come are nothing

אלא זיו ועי"כ [ועל ידי כך] מי לי בשמים כו' והוי"ו הוא המשכת תורה והה' הוא בחי' מעשה המצות שע"י תורה נעשה המשכה במצות.

but a radiance; and through this, “Whom have I in heaven?” etc. And the vav is the drawing-down of Torah, and the [last] hei is the level of the performance of the mitzvos, for through the Torah a drawing-down comes about in the mitzvos.

8 והנה ו"ה הוא ע"י המשכה משא"כ י"ה אינו ע"י המשכה כי היו"ד עצמה מתגלה בה'

Now, vav-hei is through a drawing-down, whereas yud-hei is not through a drawing-down; for the yud itself is revealed in the hei.

ולכן אין שם וי"ו שהה' הוא גילוי בחי' ממלא וסובב שנעשה מבחי' נקודה חדא מבחי' הצמצום עצמו שכל צמצום א"א להיות התפשטות כו' והצמצום הוא להיות ההתפשטות וכל בחי' א'

Therefore there is no vav there; for the hei is the revelation of the level of [the light that] fills and encompasses [all worlds] (memalei and sovev), which comes about from the level of a single point, from the level of the contraction itself — for without contraction there can be no expansion, etc., and the contraction is for the sake of the expansion — and it is all one level.

וכן באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] הכל ענין א' הוא אלא שכאשר מתבונן בגילוי ממלא וסובב דהיינו איך שבחי' נקודה חדא נעשה בחינת ההתפשטות ממלא וסובב הוא בחי' הה'

And likewise in the arousal from below, it is all one matter; only, when one contemplates the revelation of [the light that] fills and encompasses [all worlds], that is, how the level of a single point becomes the level of the expansion of [the light that] fills and encompasses [all worlds], this is the level of the hei;

אבל כשמתבונן על הצמצום דהיינו איך שכל ההתפשטות הוא רק מנקודה חדא הוא בחי' יו"ד

but when one contemplates the contraction, that is, how the entire expansion is only from a single point, this is the level of the yud.

והרי ה' ויו"ד הכל ענין א' שהיו"ד עצמו בא לכלל גילוי הה' [וזהו הבן בחכמה וחכם בבינה].

Thus the hei and the yud are all one matter, for the yud itself comes to be revealed as the hei. (And this is [the meaning of] “Understand with wisdom, and be wise with understanding.”)

משא"כ וי"ה הוי"ו הוא המשכת הקול המחבר המדות אל הה' היא בחי' הדבור להיות בחי' אותיות ודיבורים וכמשל הדיבור

Whereas with vav-hei, the vav is the drawing-down of the voice that joins the emotive attributes (middos) to the hei, which is the level of speech, so that there are letters and words; as in the analogy of speech,

שהוא לפי המדות אם באהבה כו' והרי הדבור הוא ענין ומהות אחר שהוא צירוף אותיות

which follows the emotive attributes, whether with love, etc.; and yet speech is a different matter and essence, for it is a combination of letters,

אלא שנמשך בהם הוי"ו מן המדות להיות הדבור נמשך אחר המדות וכך הוא למעלה בחי' ה' עלמא דאתגליא כו' שנשתנה למהות אחר כו' [ועמ"ש בביאור ע"פ והיה מספר בניי [בני ישראל] כפי' כיום ההוא יהיה]:

only that the vav from the emotive attributes is drawn into them, so that the speech follows the emotive attributes. And so it is above: the level of the hei, "the revealed world" (alma de'isgalya), etc., which has changed into a different essence, etc. (And see what is written in the explanation on the verse "And the number of the children of Israel shall be," on the meaning of "On that day [Havayah] shall be [One].")

9 ב אך הנה כל זה הוא הוי"ה שבנאצלים אבל כי אהבך הוי" אלקיך בפועל יוצא ממשיך להיות בך אהבה

2. However, all this is the Name Havayah within the emanated [levels]. But "For Havayah your G-d loves you" (ahvcha) [is read] as a transitive verb: He draws down love to be in you;

וגם אהבך אוהב אותך והא בהא תליא שנעשה מע"ס [מעשר ספירות] שבמאציל עצמו [ע"ס [עשר ספירות] דא"ק [דאדם קדמון] ועיין ברבות

and also, ahvcha [means] He loves you; and the one depends on the other. [This] comes about from the ten Sefiros within the Emanator Himself (the ten Sefiros of Adam Kadmon. And see in the Midrash Rabbah

כי תשא ר"פ מ"ט בענין ואוהב את יעקב ובסדר וישב ר"פ פ"ו ובשה"ש [ובשיר השירים] רבה ס"פ שימני כחותם ובפסוק מים רבים וס"פ השבעתי אתכם מענין אהבתי אתכם.

on Ki Sisa, at the beginning of chapter 49, on the subject of "And I loved Yaakov"; and on the sidrah of Vayeshev, at the beginning of chapter 86; and in Shir HaShirim Rabbah, at the end of [the section on] "Set me as a seal," and on the verse "Many waters," and at the end of "I adjure you," on the subject of "I have loved you."

זח"ג [זהר חלק ג] (ס"ב ב' קכ"ח א') ואתחנן (רס"ז ב') ובתד"א [ובתנא דבי אליהו] (ח"א [חלק א'] פכ"ח ח"ב [חלק ב'] פ"י"ט) ועיין מ"ש בד"ה וירא ישראל כפ' בשלח בענין שיש ב' בחי' שמות הוי" וצ' באד"ר [באדרא רבא] (דקל"ח ע"ב)

The Zohar, Part III (62b; 128a), [and] Va'eschanan (267b), and in Tanna DeBei Eliyahu (Part I, chapter 28; Part II, chapter 19). And see what is written in the discourse beginning "And Israel saw," in Parshas Beshalach, on the matter that there are two levels of the Name Havayah. And see in the Idra Rabba (folio 138b):

חז לז"א ולד לעתיקא ועד"ז יובן כאן] באתערותא דלתתא אתערותא דלעילא ובאתעדל"ע [ובאתערותא דלעילא] אתערותא דלתתא ומשם ויהפוך את הקללה לברכה זדונות נעשו כזכיות.

“one for Z’eir Anpin and one for Atika”; and in the same way it is to be understood here.) Through an arousal from below, an arousal from above; and through an arousal from above, an arousal from below. And from there [comes] “He turned the curse into a blessing”: willful sins become like merits.

וביאור ענין זה כי הנה להיות תשובה בשם י"ה הגם שנמשך כך מלמעלה למטה מ"מ האדם שהוא מקושר למטה האיך יכול לבא לזה

And the explanation of this matter: for there to be teshuvah (return) in the Name Yah — although it is drawn down thus from above to below — nevertheless, how can a person, who is bound below, come to this?

אך הוא ע"י בכל מאדך לצאת מן הכלי שלו הגם שלגבי בחינה שלמעלה ממנו גם אור אהבה זו הוא בבחינת כלי אך מ"מ למטה צ"ל בכל מאדך מאד שלך

But it is through “with all your might” (bechol me’odecha): to go out of one’s own vessel. Although, relative to a level above it, even the light of this love is in the category of a vessel, nevertheless, below there must be “with all your might” — a “might” of your own.

והנה בכל מאדך מתגלה בבע"ת [בבעלי תשובה] דוקא ע"י הזדונות שהוא ע"י ההיפך וכענין בארץ לא זרועה שע"י לא הוא נזרע כ"י והענין כי שמי עם י"ה שס"ה כ"י.

Now, “with all your might” is revealed specifically in baalei teshuvah (penitents), through the willful sins, which is through the opposite; as in the matter of “in a land not sown,” that through the “not” it is sown, etc. And the explanation is that “My Name” together with Yah is [in numerical value] 365, etc.

שהל"ת [שהלא תעשה] למעלה מן העשה לפי שע"י קיום הל"ת [הלא תעשה] שהוא עקירת הרצון מן ההפך ע"י הוא מגיע לבחי' בכל מאדך ובחי' מס"נ [מסירות נפש] הן בפו"מ [בפועל ממש] כמעשה

For the prohibitions are above the positive [commandments], because through keeping the prohibitions, which is the uprooting of the will from the opposite, through this one reaches the level of “with all your might” and the level of self-sacrifice (mesirus nefesh): whether in actual deed, as in the incident of

ר"א [רבי אלעזר] בן דרודי'א הן במס"נ [במסירות נפש] בתפלה ויצעקו אל ה' בצר להם על רחוקו מהי שעל יסוד זה מיוסד ענין התפלה לבא לקיום ואהבת בק"ש [בקריאת שמע]

Rabbi Elazar ben Durdaya, or in self-sacrifice in prayer, "They cried out to Havayah in their distress," over one's distance from G-d; for on this foundation the matter of prayer is founded: to come to the fulfillment of "And you shall love" in the recital of the Shema.

והנה על ידי בכל מאדך זדונות נעשו כזכיות שממעמקים קראתיך כו' עומקא דחשוכא בחי' גלגלתא דחפיא על מוחא

Now, through "with all your might," willful sins become like merits; for "Out of the depths I called You," etc.: "the depth of darkness," the level of the skull (gulgulta) that covers over the brain.

כי המוחין חב"ד [חכמה בינה ודעת] הם בג' חללי דגולגלתא ועליהם חופף הגולגלתא שמעלים ומסתיר שלא יהיה גילוי כ"א דרך שערות כו'

For the intellect (mochin), Chochmah, Binah and Daas, is in the three cavities of the skull, and over them the skull covers, concealing and hiding, so that there should be no revelation except through hairs, etc.

וע"י בכל מאדך דמשכין להי בחילא יתיר בא לבחי' ממעמקים ויש י' עומקים דהיינו כתר שבכל בחי' מי"ס [מ"י ספירות]

And through "with all your might" — "who draw Him down with greater strength" — one comes to the level of "out of the depths." And there are ten depths: that is, the Keser (Crown) in each level of the ten Sefiros.

והנה י"ס [י' ספירות] הנאצלים שכבר באו לידי גילוי דרך השערות שם היה אחיזה ויניקת הקליפות ועשתה את צפרניה דרך הצפרניים ומאחורי העור דנוק' [דנוקבא] בין גומא לגומא כו' דהיינו בבחי' הכלי ולא באורות עצמן

Now, in the ten emanated Sefiros, which have already come to revelation through the hairs, there the kelipos (husks) had a hold and drew nourishment — "and she shall do her nails" — through the nails, and from behind the skin of Nukva, between pore and pore, etc.; that is, in the vessel and not in the lights themselves.

אבל מ"מ האור הוא מלובש בכלים ששם אחיזה ויניקה ולכן א"א להיות מחיתי כעב פשעיך ובחי רחיצה לרחוץ עוונות כו'

But nevertheless, the light is en clothed in the vessels, where there is a hold and drawing of nourishment; and therefore it is impossible for there to be "I have wiped away your transgressions like a thick cloud," and the level of washing, to wash away sins, etc.

שהרחיצה היא מלמעלה מעלה מעומקא דחשוכא מ"ס [מ"י ספירות] שבמאציל וממעמקים קראתיך הוא להמשיך בחי גילוי הוי' מחדש מבחי עומקא אשר עדיין לא בא האור הזה לידי גילוי ולא נתלבש בכלים

For the washing is from far, far above, from "the depth of darkness," from the ten Sefiros within the Emanator. And "Out of the depths I called You" is to draw down a revelation of Havayah anew from the level of "depth," where this light has not yet come to revelation and has not been en clothed in vessels.

והיינו על ידי בכל מאדך כד אתכפייא סט"א [סטרא אחרא] אסתלק יקרא דקב"ה [דקודשא בריך הוא] פי' אסתלק שנתרומם למעלה בבחי ע"י המעתיק הרים והמתנשא מימות עולם

And this is through "with all your might": "When the sitra achra (the other side) is subdued, the glory of the Holy One, blessed be He, ascends (istalek)." The meaning of "ascends" is that it is raised up on high, in the level of Atik Yomin, "Who removes mountains" and "Who is exalted from the days of old,"

דהיינו בבחינת העלם ומשם נמשך בחי הוי' מחדש גילוי הוי' שלפני האצילות וזהו והחזירנו בתשובה שלימה לפניך. לפניך לפני הוי' שבאצילות ששם הוא בחי תשובה שלימה כנ"ל.

that is, in a state of concealment. And from there the level of Havayah is drawn down anew: a revelation of the Havayah that is before Atzilus. And this is [the meaning of] "Bring us back in complete teshuvah before You": "before You," before the Havayah that is in Atzilus, where there is the level of complete teshuvah, as mentioned above.

10 והנה בהמשכת י' עומקים בכל עשיית [עשרת ימי תשובה] אזי ביוהכ"פ [ביום הכפורים] לפני הוי' תטהרו והוא בנעילה שסוף היום מכפר

Now, with the drawing-down of the ten depths during all the Ten Days of Teshuvah, then on Yom Kippur, "before Havayah you shall be purified"; and this is at Ne'ilah, for the end of the day atones,

כדאיתא בגמ' [בגמרא] שסמוך לשקיעת החמה ולכן איתא במשנה פב"ת [פרק בתרא] דכריתות מי שבא על ידו ספק עבירה ביוהכ"פ [ביום הכפורים] אפילו עם חשכה פטור שכל היום מכפר שמתכפר לו בסוף היום

as is stated in the Gemara, that [Ne'ilah is] close to sunset. And therefore it is stated in the Mishnah, in the last chapter of Kereisos: "One through whom a doubtful transgression came about on Yom Kippur, even at dusk, is exempt, for the whole day atones"; that is, he is atoned for at the end of the day,

שהוא העיקר שאז הוא זמן נעילה עילוי המל' בכתר עילוי שאין למעלה הימנו ונקר' [ונקרא / ונקראת / ונקראות] לפני הוי' ואז תטהרו שמשם נמשך טהרה ורחיצה וכל העוונות מתכפרים [ועמ"ש במ"א ע"פ הזח"ג [הזהר חלק ג] פ' אמור (דף ק' ע"ב)]

which is the main [time]; for then is the time of Ne'ilah, the elevation of Malchus (sovereignty) into Keser (the Crown), an elevation above which there is none, and [this] is called "before Havayah"; and then "you shall be purified," for from there purity and washing are drawn down and all the sins are atoned. (And see what is written elsewhere on [the passage of] the Zohar, Part III, Parshas Emor (folio 100b),

בענין אתכפייא ואתהפכא שבבחי' אתכפייא נמשך ממוחין דאימא אך בשבת שהוא מוחין דאבא נמשך להיות אתהפכא חשוכא לנהורא כו'

on the matter of subjugation (iskafya) and transformation (is'hapcha): that the level of subjugation is drawn from the intellect (mochin) of Imma, but on Shabbos, which is the mochin of Abba, there is drawn down the transformation of darkness into light, etc.

ועמ"ש בפ' מטות בענין ושמא אביה את נדדרה כו'. אך כ"ז [כל זה] הוא אתהפכא חשוכא דקליפת נוגה שממנה הנפש הבהמית שבאדם הכלולה מטו"ר [מטוב ורע].

And see what is written in Parshas Mattos on the matter of "And her father hears her vow," etc. But all this is the transformation of the darkness of kelipas nogah, from which [comes] the animal soul in man, which is composed of good and evil.

אבל התשובה בכל מאדך הוא שהזדונות שלמטה מטה מנוגה יהיו נעשים כזכיות זהו ענין ויהפוך את הקללה ממש לברכה וזהו ע"ש מ"ש במ"א ע"פ ויאבק איש עמו שהעלו אבק עד כסה"כ [כסא הכבוד].

But teshuvah (return) "with all your might" is that the willful sins that are far below nogah become like merits; this is the matter of "He turned the curse," literally, "into a blessing." And this is — see there — what is written elsewhere on the verse "And a man wrestled with him": that "they raised dust up to the Throne of Glory."

שגם בחי' אבק דאשתאר מן נורא שהוא המדרגה התחתונה שבקליפות נתכלל למעלה בכסה"כ [בכסא הכבוד] וזהו בחי' תשובה

That is, even the level of “dust that remains from fire,” which is the lowest level among the kelipos (husks), was included above, in the Throne of Glory; and this is the level of teshuvah.

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] גדולה תשובה שמגיע עד כסא הכבוד מלי' דאצילות שהיא הנקי' ברכה ולשם מגיע התשובה

Therefore our Sages, of blessed memory, said, “Great is teshuvah, for it reaches up to the Throne of Glory”: Malchus of Atzilus, which is what is called “blessing,” and teshuvah reaches there;

דהיינו שמהקללה נהפך לברכה וז"ש [וזהו שכתוב] שהעלו לשון רבים כו' ע"ש וזהו שיוהכ"פ [שיום הכפורים] נקי' שבת שבתון דאפילו לגבי שבת הוא בחי' שבתון

that is, from the curse it is turned into a blessing. And this is [the meaning of] what is said, “they raised,” in the plural, etc.; see there. And this is why Yom Kippur is called “Shabbos Shabbason” (a Shabbos of complete rest), for even relative to Shabbos it is the level of Shabbason;

כי שבת הוא כמ"ש שבת להוי' שבששת ימי המעשה הוא בחי' שם אלקים ושבת הוא התגלות שם הוי' מוחין דאבא והחכמה תחיה שהיא בחי' יו"ד דשם הוי' וכו' ומזה נמשך שיוכל להיות אתהפכא חשוכא לנהורא

for Shabbos is, as it is written, “a Shabbos unto Havayah”: for in the six days of work there is the level of the Name Elokim, and Shabbos is the revelation of the Name Havayah, the mochin of Abba — “and wisdom gives life” — which is the level of the yud of the Name Havayah, etc. And from this it follows that there can be the transformation of darkness into light.

אך מוחין דאבא הוא בחי' אצילות וא"כ הוא שם הוי' שבנאצלים ולכן נמשך מזה להיות אתהפכא חשוכא דק"נ [דקליפת נוגה] לנהורא.

But the mochin of Abba are the level of Atzilus, and if so, it is the Name Havayah within the emanated [levels]; therefore what is drawn from this is the transformation of the darkness of kelipas nogah into light.

אבל להיות ויהפוך את הקללה שלמטה מטה מק"נ [מקליפת נוגה] לברכה זהו בחי' לפני הוי' תטהרו
דהיינו שם הוי' שבמאציל כנ"ל וזהו ענין יוהכ"פ [יום הכפורים] שנק' שבת שבתון כו'

But for there to be “He turned the curse” — which is far below kelipas nogah — “into a blessing,” this is the level of “before Havayah you shall be purified,” that is, the Name Havayah within the Emanator, as mentioned above. And this is the matter of Yom Kippur, which is called “Shabbos Shabbason,” etc.

ועמ"ש במ"א ע"פ הוי' יחתו מריביו כו' ועי"ז ויתן עוז למלכו והיינו ג"כ כענין ויהפוך כו'. ועמ"ש
מענין זה בד"ה ויושט המלך לאסתר:]

And see what is written elsewhere on the verse “Havayah, His adversaries shall be shattered,” etc., and through this “He will give strength to His king”; and this too is like the matter of “He turned,” etc. And see what is written on this subject in the discourse beginning “And the king extended to Esther.”)

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/ki-seitzei/6/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok